

Verantwoordelijkheid van gedetineerden voor hun relaties, 11 februari 2010

Op 11 februari j.l. organiseerde de Werkgroep Justitiepastoraat van de PKN de jaarlijkse ontmoetingsdag voor justitiepredikanten.

Het thema was 'Hoe kunnen predikanten bijdragen aan de versterking van het dragen van verantwoordelijkheid door de gedetineerden (m/v) voor hun relaties.

Winie Hanekamp, coördinator Ouders, Kinderen en Detentieproject van Exodus hield een boeiende inleiding.

Aan het eind van de dag trok hoofdpredikant Jan Eerbeek een aantal conclusies naar aanleiding van de discussie.

1. In de pastorale contacten zijn altijd de relaties (partner, kinderen) als "niet-aanwezig" aanwezig! Ze kunnen door de gedetineerde present worden gesteld of door de predikant. Relaties zijn – zo blijkt uit onderzoek – het belangrijkste aandachtsveld voor gedetineerden in de contacten met de gevangenis.

2. De wijze waarop de relatie voor en tijdens de detentie verloopt, zal ook z'n effect hebben na de detentie. De persoonlijke levenssituatie is met de vrijlating niet afgesloten. Wat zich voor en tijdens de detentie heeft ontwikkeld loopt door.

3. De detentie kan dus een scharnierpunt ten kwade, maar ook ten goede zijn. Het kan een beginpunt zijn voor nieuwe menswaardige verhoudingen.

4. Als aandachtspunten voor de werkwijze om de verantwoordelijkheid te stimuleren werd het volgende genoemd .

4.1 Grondhouding moet zijn de ander te zien in zijn menselijke waardigheid. Kern van de menselijke waardigheid is verantwoordelijkheid. Ontneemt met iemand zijn verantwoordelijkheid dan ontnemt met hem/haar de menselijke waardigheid.

4.2 Van belang is goed te analyseren / diagnosticeren wat in een relatie aan de orde is. Het gaat daarbij om goed luisteren en vervolgens bewustmaken.

4.3 De predikant kan zoeken naar een zogenaamde 'heilzame derde' iemand die het thuisfront kan steunen of iemand die na de detentie de begeleiding van de relatie kan voortzetten. Vrijwilligers kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

4.4 Een goede overdracht, uiteraard met inbreng van de pastorant bij overplaatsing en bij vrijlating is essentieel.

4.5 In het bijzonder moet ook aandacht zijn voor culturele aspecten.

4.6 Er zal in het programma deskundigheidsbevordering gewerkt worden aan meer systematische ontwikkeling, zodat het prot justitiepastoraat vanuit een meer gezamenlijke aanpak werkt.

4.7 Van belang is het begeleiden van ouders in de omgang met hun kinderen tijdens de detentie en het scheppen van openheid over de situatie en wat tijdens de detentie gebeurt.